

2010

Zo werden wij wereldkampioen

PATRICK BERNHART

2010

Zo werden wij wereldkampioen

Uitgeverij Carrera, Amsterdam 2018

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te achterhalen.
Mocht u desondanks menen aanspraak te kunnen maken op
enig recht dan verzoeken wij u contact op te nemen met:

Uitgeverij Carrera

Postbus 205

1000 AE Amsterdam

Eerste druk, mei 2010

Tweede druk, juni 2010

© 2018 Patrick Bernhart

© 2018 Uitgeverij Carrera, Amsterdam

Omslagontwerp Riesenkind

Typografie Michiel Niesen ZetProducties

Fotobewerking Mitch Zonneveld

ISBN 978 90 488 0588 4

NUR 320

www.uitgeverijcarrera.nl

www.zwww.nl

Carrera is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

Voor Bert

INHOUD

Proloog	11
1 Voorlopige selectie	23
2 Seefeld	41
3 Denemarken	57
4 Japan	77
5 Kameroen	93
6 Achtste finale	111
7 Kwartfinale	133
8 Halve finale	149
9 Finale	173
Epiloog	197
Verantwoording	207
Geraadpleegde bronnen	211

‘By believing passionately in something that still does not exist, we create it. The nonexistent is whatever we have not sufficiently desired.’

PROLOOG

Bert van Marwijk deed zijn groene keycord om, terwijl de Oranjebus voor de tweede keer dat toernooi de hobbels op weg naar het Soccer City Stadion in Johannesburg nam. Hij keek op zijn horloge: het was 11 juli 2010, kwart over zes in de avond. Het lint kriebelde wat, hij frommelde het daarom tussen het boord van zijn witte overhemd en zijn donkergrijze pak. Hij zou het Nederlands elftal dadelijk gaan toespreken voor de finale van het WK voetbal. De langere wedstrijdbespreking had hij eerder die dag gehouden, straks in de kleedkamer moest het gaan over *spirit*, verlangen, willen en kunnen.

Kees Jansma beëindigde een telefoongesprek. Hij zweette op zijn hoofd, ondanks de airconditioning in de bus.

‘Dat was Kesler. Je weet zéker dat we de wedstrijd door laten gaan?’

Van Marwijk wierp een blik in de achteruitkijkspiegel en zag een zwijgende selectie. De gebruinde koppen van de spelers staken af tegen hun witte trainingsjasjes. Het enige geluid dat

Van Marwijk hoorde, was getrommel. Dit kwam niet van de mensenmassa buiten, die in wel vier rijen dik de bus met muziek en dans begeleidde, maar van Ruud van Nistelrooy, die achter Van Marwijk zat te tikken op zijn stoelleuning. Behalve Van Nistelrooy en Gregory van der Wiel – in de weer met zijn iPhone – keken de meeste spelers naar buiten en zwaaiden de mensen plichtmatig toe.

De onverstoorbare bondscoach van het Nederlands elftal had met een onverwachte tegenvaller te maken. Dit was misschien wel de meest vreemde opmaat naar een WK-finale ooit. De zwembadaffaire in 1974, de blessure van René van de Kerkhof in 1978, het instorten van Ronaldo in 1998, alles viel in het niet bij de plotselinge verdwijning van Nigel de Jong. Hoe ze ook hadden gezocht, ze hadden hem gewoonweg niet kunnen vinden.

De bus reed door de slagbomen. Van Marwijk hoorde nu ook het oorverdovende getoeter van honderden vuvuzela's. Dat kon er ook nog wel bij. Dit geluid bracht hem op de rand van nervositeit, een geluid dat deed denken aan dat van een narri-ge olifant. Of waren het de zenuwen voor de grote finale? Wie zou hij op het wedstrijdformulier zetten als vervanger van De Jong? Waar wás De Jong?

'We hebben geen keus, Kees,' zei Van Marwijk, 'De wereld wacht op deze wedstrijd, Nederland wacht op deze wedstrijd.'

Het Soccer City Stadion was het pronkstuk van dit WK. Met een bezoekerscapaciteit van 94.700 was het groter dan enig stadion in Nederland, zelfs groter dan het nieuwe Wembley Stadion in Londen. Van Marwijk had het stadion al eens tijdens een van zijn verkenningstreks in 2009 bezocht. Hij kreeg toen een rondleiding en hoorde dat het stadion een kalebas moest

voorstellen, een gewas dat na droging gebruikt kan worden als een pot. Die pot stond voor de *melting pot* van de verschillende Afrikaanse culturen, en tijdens het WK zou het de melting pot van verschillende landen voorstellen.

Kees Jansma stapte als eerste uit de bus toen die aan de achterkant van het stadion stopte en hij werd gevolgd door de bondscoach en de spelers, die hun oranje koffertjes uit de laadbak haalden.

De camera's floepten aan en volgden hen op de voet. Het was begonnen. Elke beweging van iedere speler, coach of begeleider ging nu live de wereld over. Overall ter wereld waren de voorbeschouwingen begonnen. Er zouden die avond 1 miljard mensen naar de finale kijken. Dat waren er 300 miljoen meer dan naar de vorige WK-finale tussen Italië en Frankrijk, die in Berlijn werd gespeeld.

Die wedstrijd was de boeken ingegaan als de wedstrijd van Zinédine Zidane en Marco Materazzi. Allereerst scoorde Zidane in de zevende minuut uit een strafschop, vervolgens maakte Materazzi in de negentiende minuut de gelijkmaker uit een hoekschop. Het bleef 1-1 en in de verlenging kreeg Zidane de rode kaart na zijn inmiddels beruchte kopstoot tegen de borst van Materazzi. Omdat het sowieso zijn laatste officiële wedstrijd zou zijn, eindigde met deze actie de actieve spelerscarrière van Zidane. In de penaltyreeks miste de Fransman David Trezeguet, de man die in de finale van EURO 2000 in Rotterdam tegen Italië nog de *golden goal* had gescoord.

Terwijl de Nederlandse televisiekijkers Tom Egbers in gesprek zagen met Guus Hiddink en Johan Crujff, rolden de Oranje-spelers hun trolleys de kleedkamer binnen. Bert van Marwijk

had ook een oranje trolley. Opgelucht dat de vuvuzela's voor een moment weer waren buitengesloten, bekeek hij de inhoud: zijn aantekeningenblok, een paar pennen, een oranje pet, een appel en een foto van zijn vrouw. Eigenlijk vond hij dat onzin, een foto van zijn vrouw, maar de meeste jongens en begeleiders hadden ook een foto van hun vrouw bij zich.

Hij was niet moe, sterker nog, hij had heel goed geslapen. Hij voelde zich fit. Hij probeerde te herkennen welk gevoel er in zijn buik speelde. Het was spanning en ook geamuseerde verbazing. Hij keek de kleedkamer rond. Honderden kleedkamers had hij in zijn leven betreden, en met duizenden jongens had hij dit moment, vlak voor het begin van een wedstrijd, beleefd. En dat was wat hem amuseerde en verbaasde: dat Bert van Marwijk uit Deventer, met één interland achter zijn naam, tot hier gekomen was. Van Marwijk was een klassieke linksbuiten met een goede passeerbeweging en een mooie voorzet. Linksbuitens zijn smaakmakers die kleur geven aan het voetbal. Het zijn technische, creatieve spelers die bewegingen maken die elders op het veld minder voorkomen. Deze artiesten kijken anders tegen de wereld aan.

In het begin van zijn spelerstijd had Van Marwijk (net als Johan Crujff) bekendgestaan als een eigenzinnige en grillige man, binnen en buiten het veld. *Voetbal International* schreef in die tijd dat Bert 'een sportwagen aanschafte waarmee hij, achtervolgd door massa's giechelmeisjes, door Deventer jakkerde'. Jaren later was het etiket 'groot talent' aan hem blijven plakken, ten slotte was er een ander etiket overheen gekomen: 'heeft niet het uiterste uit zijn spelerscarrière gehaald'.

Als trainer had Van Marwijk zijn carrière stap voor stap opgebouwd, zonder enige grillig- of gekkigheid. Hij had alles

PROLOG

voorzichtig gedaan: tijd nemen en opbouwen. De successen die hij behaalde werden dan ook toegeschreven aan de rust en ontspanning die hij bracht in de teams die hij trainde. Nooit was er gedoe.

Bert van Marwijk stond op. Het werd stil in de kleedkamer die sinds hun vorige bezoek naar voetbal was gaan ruiken. Hij hoefde zijn stem niet te verheffen, hij hoefde niet met zijn armen te zwaaien, hij hoefde alleen maar te gaan staan en het werd stil. Zo deed hij het iedere wedstrijd. Voor de oefenwedstrijden begin juni in Rotterdam en Amsterdam was hij dertig seconden stil geweest. De jongens hadden hem aangekeken en toen had hij gezegd: 'Het veld in jongens, lekker spelen.' Sinds die tijd waren zijn oppespeeches steeds langer geworden.

'Jongens, voordat jullie aan de warming-up beginnen, wil ik jullie iets meegeven.'

Hij stopte even omdat hij beseftte dat zijn stem schor was. De meeste jongens keken strak voor zich uit, of prutsten wat aan hun kousen. Alleen Mark van Bommel keek hem aan. Adjudant, schoonzoon, krullenbol.

'Toen we binnenkwamen, moest ik denken aan mijn eerste grote toernooi. Ik was zestien en speelde met Go Ahead in een volle Kuip tegen het jeugdteam van Tottenham Hotspur. Dit was na de competitiewedstrijd Feyenoord-FC Twente. Het was lekker weer, dus de toeschouwers van de hoofdwedstrijd bleven zitten. Ik weet nog dat ik mijn tegenstander Steve Perryman helemaal doldraaide. Ik bleef maar gaan. Het zal wel jeugdige overmoed geweest zijn. We wonnen die wedstrijd trouwens met 1-0, na een voorzet van mij. Ik vond het geweldig en anderen vonden mij geweldig. Ik dacht dat ik alles be-

ter wist en alles beter kon. Maar dat was niet zo, we hadden als *team* gewonnen, zo realiseerde ik me jaren later toen ik een keer zat te vissen.’

Huntelaar keek even op.

‘Zoals ik mijn technische staf nodig heb om mee te denken en mee te kijken, zo hebben jullie elkaar in het veld nodig. Vergeet dat niet. Dus snuif zo de geuren op, geniet van het publiek, help je teamgenoten en wees dankbaar dat je dit mag meemaken. Dit vergeet je nooit meer.’

‘Yes!’ riep Dirk Kuyt.

‘Nu moeten we het ook afmaken. Het kan niet anders, dit is jullie jaar. Ik heb ooit ook zo’n jaar gehad. Nee, Robin, dat was niet in 2002.’

Van Persie grinnikte een vreemde grinnik.

‘Ik heb het over 1975. Dat weten sommigen van jullie wel en anderen niet: toen ben ik wereldkampioen geworden. We hebben het dan natuurlijk over... klaverjassen.’

‘Nu had hij ze allemaal,’ zou perschef Kees Jansma hier jaren later over zeggen. ‘Hij begon bijna onverstaanbaar, een heel verhaal over teamspirit. Slecht verhaal en niemand luisterde, zo leek het. Maar toen hij zei dat hij wereldkampioen klaverjassen was geworden, luisterden ze ineens allemaal. Een gek moment was dat. Het leek alsof we even niet in Soccer City waren, alsof De Jong gewoon bij ons in de kleedkamer zat, alsof er niet 1 miljard mensen wereldwijd in afwachting waren van de gebeurtenissen.’

‘Ik klaverjaste,’ vervolgde Van Marwijk met heldere stem, ‘in die tijd samen met mijn vader, die het mij had geleerd. Hij speelde zo sterk en geconcentreerd dat hij mij meetrok. Ik wil dat jullie elkaar straks ook meetrekken. Ook voor Nigel. Dat

PROLOOG

jullie met de inzet en conditie van een 16-jarige spelen, dat jullie blijven gaan, maar dat jullie dat wel geconcentreerd blijven doen. Volwassen verlangen, elkaar coachen, geen domme gele en rode kaarten pakken. Voel de wedstrijd aan, denk aan de wedstrijdbespreking en voer de taken uit.'

In de gang klonk rumoer. Blijkbaar waren de tegenstanders er klaar voor en liepen ze door de gang naar het veld voor de warming-up.

Ineens klapte de bondscoach in zijn handen en riep: 'Go for it!'

Het was tijd voor de warming-up. Het Nederlands elftal kwam het veld op in de witte trainingsshirtjes. De toeschouwers konden het vertrouwde programma van Oranje volgen: twee minuten rustig inlopen over de lengte van het veld. Dan acht minuten diverse loopvormen: hakken/billen, knieheffen, kruispas links, kruispas rechts, huppelpas/knie en huppelpas/armen. Hierna rekken en strekken in groepjes van twee. De liezen werden in- en uitgedraaid, eerst met gebogen en vervolgens met gestrekt been. Daarna het snelle voetenwerk: dribbelen, met een steigerung, vijftientig meter en dat twee keer.

Daar waren eindelijk de ballen. Vervlogen waren de tijden van de Telstar (1970 en 1974) en de Tango (1978 en 1982), toen de ballen nog eenvoudig waren, met tweeëndertig zwart-witte vlakken (twintig zeshoeken en twaalf vijfhoeken). In 2006 was het traditionele concept van tweeëndertig vlakken verlaten met de introductie van de +Teamgeist (het plusje stond voor Teamgeist omdat de naam zonder dat plusje niet als merk beschermd kon worden). De wedstrijdballen hadden tijdens dit WK in Duitsland ook de naam gedragen van de spelende teams,

het stadion en de datum en begintijd van de wedstrijd. Van de +Teamgeist waren wereldwijd vijftien miljoen exemplaren verkocht, een record.

De naam van de WK-bal in 2010 was Jabulani. Dit betekent 'feestelijk vieren' in het Zulu. Adidas had de bal elf kleuren gegeven, als symbool voor de elf officiële talen, de elf stammen in Zuid-Afrika en natuurlijk de elf spelers waaruit een voetbal elftal bestaat. De bal werd, net als in 2002, beschreven als de rondste bal ooit.

De spelers speelden de Jabulani's gedurende drie minuten heen en weer, in twee- en drietallen. Eerst met de binnenkant voet, dan grotere afstanden met de wreef. Michel Vorm schoot Maarten Stekelenburg in. Vervolgens werd er zes minuten afgewerkt op goal: voorzetten via de vleugels, koppen en schieten. Ten slotte werd er twee keer gesprint vanuit het midden. De eerste keer met draaien en versnellen, de tweede keer met opspringen, draaien en versnellen.

Op de eretribune zaten de hoogwaardigheidsbekleders. Willem-Alexander en Máxima waren al voor de derde keer ingevlogen en voor deze speciale gelegenheid was ook koningin Beatrix meegekomen. Haar zwager, Pieter van Vollenhoven, was eveneens uitgenodigd, maar hij had het niet aangedurfd. Hij was destijds aanwezig geweest bij Nederlands eerste WK-finale, die van 1974, en wilde het lot niet nog een keer tarten. Wat had hij toen genoten van die eerste paar minuten. Johan Crujff met die ongelooflijke versnelling en Johan Neeskens die de penalty er snoeihard inschoot. Maar om nu naar Johannesburg te gaan? Dat was de goden verzoeken.

Dit was de derde WK-finale van Nederland en de drieën-

PROLOG

veertigste wedstrijd op een WK. Nederland was door dit succes Zweden gepasseerd op de WK-ranglijst aller tijden en stond nu op de achtste plaats. Het was allemaal begonnen op 27 mei 1934 in Milaan (3-2 verlies tegen Zwitserland), en nu liepen ze hier in Johannesburg hun spieren en hun supporters op te warmen.

Deze supporters waren in grote hoeveelheden uit Nederland overgekomen. Na de halve finale was er een ware run op kaartjes ontstaan. Hoewel dit in het verleden altijd moeilijkheden had opgeleverd, viel het deze keer mee. Door de grote bezoekerscapaciteit konden de verzoeken van de vele supporters die de trip wilden maken ook daadwerkelijk gehonoreerd worden. Er was wel een andere sfeer dan tijdens de vorige toernooien in Duitsland (WK 2006) en in Oostenrijk en Zwitserland (EURO 2008). Was men toen slechts gekleed in een oranje poloetje, nu hadden de meeste supporters onder die polo een trui aantrokken. Andere zaken waren als vanouds. De supporters zongen hun liederen en de sfeer kon niet beter, nadat de wereldbeker na een ronde op het veld eenmaal terecht was gekomen op de speciaal voor hem gemaakte verhoging.

Nelson Mandela keek het allemaal met een glimlach aan. Hij zou de beker aan de winnaar mogen uitreiken. Mandela wist hoe belangrijk sport was, in het algemeen en voor zijn land in het bijzonder. Tijdens zijn zevenentwintig jaar gevangenschap (eerst achttien jaar op Robbeneiland en later nog in twee andere gevangenissen) had Mandela zijn vijanden goed leren kennen en ook gezien hoe belangrijk rugby voor hen was. Tijdens zijn gevangenschap had hij banden aangeknoopt met zijn bewakers door over rugby te lezen en te praten.

Mandela had Barack Obama voor deze finale uitgenodigd, hoewel de Verenigde Staten de finale niet hadden bereikt. Vele

Afrikanen beschouwden Obama als een zoon van het continent, maar de oude Mandela zag in hem een verzoener, een rol die hij zelf met zoveel succes had vervuld. Obama had op zijn beurt Henry Kissinger uitgenodigd, de Republikeinse diplomatieke veteraan die zo van voetbal hield. Naast deze giganten uit de internationale politiek zat Jan Peter Balkenende, demissionair premier van Nederland, die voor de gelegenheid een oranje das had omgedaan. In beelden die NBC maakte van de opkomst van Mandela en Obama op de eretribune is even te zien hoe Balkenende voorzichtig zwaait naar de Amerikaanse president. En daarna is de teleurstelling van het gezicht van de geplaagde politicus te lezen, wanneer hij ziet dat Obama wel naar Máxima zwaait, die schuin achter hem zit.

Wesley Sneijder wilde winnen. Iedereen was terug in de kleedkamer en wachtte gespannen op het signaal om weer naar buiten te gaan. Hij bedacht dat dit het moment was om iets te zeggen. Hij had een geweldig seizoen bij Inter achter de rug, hij was de smaakmaker van het team geworden, maar hier, op het wereldtoneel, wilde het maar niet lukken. Hij had een moeilijk toernooi gehad, met sommige spelers liep het niet, maar hij wilde nu een gebaar maken. En hij wilde hen wakker schudden, zodat iedereen op scherp stond.

Hij stond op en nam het woord: 'Jongens, ik wil een paar dingen zeggen.'

Van Marwijk fronste, maar gaf Sneijder vervolgens een bemoedigend knikje, precies zoals een leraar zou doen.

'Ik vind het echt ongeloofelijk dat we hier nu staan.'

De kleine, grote man trok nu zijn broek naar beneden waardoor zijn Emporio Armani boxershort zichtbaar werd (hij was

de enige uit de selectie met een boxershorts van dit merk, de meeste spelers droegen boxers van Björn Borg) en zei, terwijl hij naar beneden wees: 'Klote, ik voel me klote, ik heb echt een klotetoernooi achter de rug. Eerst die ruzie voor de wedstrijd tegen Japan, toen de pers er nog een keer overheen. Dat ene doelpuntje was wel aardig, maar ik had veel meer van mezelf verwacht.'

Hij trok zijn broek weer omhoog.

'Daarom ben ik ook zo blij dat we dit met zijn allen hebben bereikt. En dan bedoel ik ook iedereen. De spelers, de staf en de reservespelers. Ik denk nu aan een Clarence Seedorf, die voor de wedstrijd tegen Schotland in 2003 alle spelers bij elkaar riep. We paktten elkaars handen toen vast en ik weet nog dat ik daar kippenvel van kreeg. Dat kippenvel werd nog sterker toen ik de eerste goal scoorde. Die run naar Pi-air, geweldig. Die 6-0, ongelofelijk. Dat gevoel moeten we nu weer hebben! Ik kan jullie maar één ding zeggen: we gaan straks deze deur uit en dan begint het. We gaan die jongens weggijken. Ik ga voor hun langste gast staan en dan ga ik hem áánkijken! En in het veld ga ik voor de bal en niets anders dan de bal. Ik ga niet zeiken, ik ga niet zeuren, ik ga niet kloten, ik ga niet klagen, ik ga niet schoppen en ik ga niet slaan. We laten ons dus niet gek maken door die lui. Oké?'

'Yes!' riep Dirk Kuyt en ook de andere spelers schreeuwden instemmend. Dit was de sfeer, de sfeer was goed.

Toen de scheidsrechter op de deur klopte, stonden de spelers op. Ze vormden een cirkel, hielden elkaar een kort moment zijgend bij de schouders vast en gingen de deur uit. In no time stonden ze naast hun tegenstanders, die ze zo goed kenden uit vele interlands en Champions Leaguwedstrijden. De

wk-hymne klonk en de spelers gingen de tunnel uit, het veld op. Bert van Marwijk liep naar de dug-out met zijn assistenten Frank de Boer, Phillip Cocu, Dick Voorn en de rest van de staf. Nelson Mandela kwam het veld op, ondersteund door zijn vrouw en president Jacob Zuma, en werd door de twee aanvoerders voorgesteld aan de spelers van beide teams en aan het scheidsrechterlijk kwartet.

Bert van Marwijk voelde de telefoon in zijn broekzak trillen. Hij keek op het beeldscherm: een Zuid-Afrikaans nummer. Hij nam op.

‘Bert van Marwijk.’

‘WAWET AAIJUL.’

‘Sorry?’

‘MET NIGEL!!’

VOORLOPIGE SELECTIE

Het was 4 maart 2010. Om tien voor een 's nachts schoven Bert van Marwijk en Dick Voorn aan de bar aan op de drieëntwintigste verdieping van Hotel Okura in Amsterdam. Vanaf hun barkrukken keken ze uit over de stad. In de verte baadde de Amsterdam ArenA nog in het licht. Dáár had het Nederlands elftal een paar uur eerder een moeizame wedstrijd gespeeld tegen de Verenigde Staten. Een chauffeur van de KNVB had de beide heren na de plichtplegingen naar het hotel gereden.

Ze zwegen en dronken van het Asahi-bier dat de ober hun had voorgezet.

‘Dat was niet al te best, Cookie, nogal plichtmatig,’ zei Van Marwijk na een tijdje.

‘Nou, ik vond het gewoon matig,’ antwoordde Voorn. ‘Laten we een sake nemen.’

Voorn had Bert van Marwijk leren kennen bij Fortuna Sittard. Toen Van Marwijk daar trainer was, fungeerde Voorn als zijn assistent. Vervolgens had Van Marwijk hem gevraagd mee

te gaan naar Feyenoord, Borussia Dortmund, terug naar Feyenoord en daarna naar het Nederlands elftal.

De 61-jarige Voorn was de vertrouwensman van de bondscoach. Hij had een bijzondere bijnaam: Cookie. De familie Voorn kwam uit het westen, zijn eerste vader kwam uit Uithoorn. Die was overleden toen Dick acht jaar was. Zijn moeder kreeg later een relatie met een Maastrichtenaar en nam haar kroost mee om daar te gaan wonen. In Maastricht noemden ze hen 'Hollandse koekenbakkers'. Zijn oudere broer werd Cook genoemd en Dick werd Cookie genoemd. Voorn werd gekenschetst als een sociale, emotionele man vol humor. Zijn specialiteit op het voetbalveld was het 'latje schieten'. Hij wist dat zijn traptechniek nog steeds dik in orde was en hij wedde daarom vaak om geld bij wedstrijdjjes latje schieten. Waar anderen vaak stonden te bluffen, was er altijd maar één iemand die won. En dat was Cookie.

In de voorbereiding op dit duel had er een praatsessie plaatsgevonden, op verzoek van Wesley Sneijder. Aanleiding was de uitzending van *Studio Voetbal* van 13 december 2009. Naar verluidt had Kees Jansma, de perschef van Oranje, off the record aan goede vriend en voetbalwatcher Henk Spaan verteld dat sommige opmerkingen van Sneijder niet altijd in goede aarde vielen bij Oranje. Toen Vitessedoelman Piet Velthuizen de Inter Milaanspeler had verteld vier ton per jaar te verdienen in Arnhem, had Sneijder hem fijntjes laten weten dat hij twintig keer zoveel beurde in Milaan. Spaan had het verhaal verteld aan analist Hugo Borst, die vervolgens Bert van Marwijk bij *Studio Voetbal* het vuur na aan de schenen had gelegd over het wangedrag van Sneijder. Spaan en Borst hadden er, in hun rol als cohoofdredacteuren, zelfs de cover van het voetbaltijd-

schrift *Hard Gras* van december 2009 aan gewijd onder de titel ‘Het geval Sneijder’. Henk Spaan had niet alleen deze anekdote genoemd, maar ook: ‘... het klieren van Sneijder rond de thuiswedstrijd tegen Schotland, de ernstige gesprekken met de leiding die dat tot gevolg heeft gehad en het vreemde gedrag van Sneijder in de wedstrijd tegen Japan, gepaard aan de plotselinge verschijning van de verloofde in de catacomben van het stadion’. Als Spaan bondscoach zou zijn geweest, had hij Sneijder niet meegenomen naar het WK, Hugo Borst zou dit zeker wel hebben gedaan. Hoe het ook zij, Bert van Marwijk had bij *Studio Voetbal* ontkend dat de positie van Wesley Sneijder ter discussie stond. De woordenwisseling tussen Borst en Van Marwijk, waarin Borst Van Marwijk had betiteld als jokersbros, had geleid tot de door Sneijder voorgestelde praatsessie om het incident en het lekken naar de pers te bespreken.

Nu, in het hotel, leek Zuid-Afrika ver weg. Ze nipten van hun sake.

Van Marwijk: ‘Tja, ik heb wel respect voor die Wesley. Het is toch een *tough little cookie*, om zo voor de groep te gaan staan en op een redelijk normale manier zijn verhaal te doen. Wat vond jij ervan?’

Voorn: ‘Ik weet het niet. Ik heb veel mensen meegemaakt, maar dit is wel een heel aparte. Oké, wat hij voor de wedstrijd zei, dat kon inderdaad wel, maar wat gaat er gebeuren als we straks in Zuid-Afrika zijn? Andere omgeving, één maand met elkaar optrekken en die constante druk. Als hij geselecteerd wordt, moeten we hem op een of andere manier respecteren, maar hem zo nodig ook een beetje kort houden.’

Van Marwijk: ‘Hmm, kort houden. Ik was vroeger geen lieverdje, maar kort gehouden, dat ben ik nooit. Dat had ik ook

moeilijk kunnen accepteren. Het gaat enerzijds om respect voor elkaar en anderzijds om eigen verantwoordelijkheid nemen. Maar ik vraag me af of hij gevoelig is voor dit soort politieke praat.’

Voorn: ‘Daar heb je wel een punt. Ben trouwens benieuwd hoe die Bos het vandaag gedaan heeft bij de gemeenteraadsverkiezingen.’

Van Marwijk bromde iets onverstaanbaars.

‘Er is een gekke sfeer,’ vervolgde Voorn. ‘We hebben de beste kwalificatiereeks aller tijden achter de rug en toch voelt het niet goed.’

‘En dan was Robin er nog niet eens bij...’

Voorn sloeg de koud geworden sake achterover.

‘Wat ik zou doen, Bert, is een keer dat boek van Phil Jackson lezen, je weet wel, die basketbalcoach van de L.A. Lakers. Dat heb ik laatst gelezen en ik moet er nu opeens aan denken. Hij schreef dat hij elk seizoen met een soort thema begint, bijvoorbeeld “opoffering”, en dat dat goed werkt. Hij had onder andere te maken met Kobe Bryant en Shaquille O’Neal. Dat zijn toch jongens met een iets groter ego en schoenmaatje dan Wesley. Denk er maar eens over na, het is wel heel Amerikaans dus we moeten het niet overdrijven en erg oppassen dat de spelers er niet lacherig over gaan doen. Ik vraag me bijvoorbeeld hoe Mark zou reageren. Maar volgens mij gaat zoiets beter werken dan wat de clubs allemaal doen. Elkaar beoordelen en zo, dat werkt niet. Mooi themaatje kiezen, even met Frank, Phillip, Kees en Hans voorbespreken en in Seefeld bij de jongens droppen. En dan kunnen ze er ruim voor het wk over nadenken en ermee spelen.’

Van Marwijk keek zijn oude vriend opgetogen aan: ‘Kijk,

Cook. Daarom neem ik je nou mee naar zo'n barretje. Zo'n flesje sake doet blijkbaar wonderen bij jou. Dat boek, zo'n thema, dat is misschien wel wat. En ik kan het ook wel even testen op Mark. Nog een laatste sake dan? Want denk eraan hè, Japan in Durban, 19 juni.'

Voorn: 'Oké, nog eentje dan, om het af te leren. Skål! Want eerst maar eens 14 juni, Denemarken, Johannesburg.'

*

Het was een onvervalst mooie Italiaanse lentedag in april toen Klaas-Jan Huntelaar na de training op Milanello niet naar huis reed, maar koers zette richting het Lago Maggiore. Nog maar vier wedstrijden te gaan met AC Milan en de race om het kampioenschap was spannend. Huntelaar wilde zich even ontspannen en vissen was voor hem dé manier. Hij parkeerde zijn auto vlak bij de plek die Gattuso hem had aangeraden en liep met zijn vispullen naar de waterkant.

Hij zag geen bergen en geen medevissers: zwiwend keek hij over zijn hengel naar het azuurblauwe water. Dirk Jan Klaas Huntelaar, roepnaam: Klaas-Jan, werd op 12 augustus 1983 geboren in Voor-Drempt in de Achterhoek. Na zes weken was de familie naar het nabijgelegen Hummelo verhuisd. De Nederlandsche Wikipedia omschrijft Hummelo als volgt:

Hummel is n darp in de gemeente Bronckhorst in den Geldersen Achterhook in Nederland. Hummelo wodden veur et eerst eneumd in ne oorkonde oet et jaar 828, en den name wöd verkloard as ne samenstelling van hummel (hop) en lo (bos). Et darp logt op

ne revierdune langs den Olden Iessel. De alter onstane lintbebouwing nog altied te herkennen. Hummelo hef teggenswoordegs een bescharmd darpsgezichte. Ene van de meest herkenboare gebouwen is hotel 'De Golden Karper', ene van de oldste hotels van den Achterhoek. Bennie Jolink, zanger en veurman van de boerenrockgroep Normaal is geboren en getogen in Hummelo. Nog altied is hi-j den bekendsten inwoner van t darp.

Klaas-Jans vader was onderwijzer van beroep, maar had begin jaren tachtig geen baan kunnen vinden. Daarom werd hij zweminstructeur en beheerder van een sporthal. Ook was hij jeugdleider bij de plaatselijke voetbalclub H&K. Dat staat voor Hummelo en Keppel. Bij die club leidde vader Huntelaar het team van zijn zoon Niek, die toen zes jaar was. Toen Niek als F-pupil voetbalde en er soms spelers tekort waren, had vader Huntelaar de kleine Klaas-Jan van vier ook al laten meedoen.

De spits van AC Milan dacht aan het rugnummer dat hij dolgraag tijdens de wedstrijd op 14 juni 2010 tegen Denemarken zou willen dragen: nummer 9. Gewoon het nummer van de centrumspits. Hij had het niet zo op hoge nummers, hij was niet iemand die hiervoor zou kiezen uit bijgeloof of koketterie. Hoe ver moet het gaan, tot nummer 99? Dat was het rugnummer dat de Braziliaan Ronaldo droeg bij AC Milan. Of moeten er nummers verdwijnen, zoals het nummer 3 van Paolo Maldini? Hij vond het wel mooi dat ze het shirt pas weer uit de kast zouden trekken als een van de zonen van Maldini het eerste elftal van Milan zou halen. Dit was een van de redenen waar-

om hij toch van AC Milan hield. De club had weliswaar net zo weinig met vissen als hij met Armani, maar dit soort tradities kenmerkten de topclub.

De enige die een beetje begreep wat Huntelaar toch met vissen had, was zijn ploeggenoot Gennaro Gattuso. Deze spijkerharde middenvelder opende in januari 2010 een viswinkel en bleef op deze manier zijn jeugdidealen trouw, getuige zijn liefdesverklaring: ‘Een droom die uitkomt. Vroeger wilde ik visser worden. Maar het leven stuurde me in een andere richting.’

De grootste succesperiode uit zijn carrière herhalen, dat was Huntelaars droom. In de maand februari 2006 scoorde Huntelaar bij Ajax 9 keer in 7 wedstrijden. Hij eindigde het seizoen als Ajax’ topscorer, met 16 eredivisiegoals uit 16 wedstrijden, en werd ook topscorer van de eredivisie, met 33 doelpunten. In alle competities scoorde hij in totaal 44 doelpunten, in 47 wedstrijden. Ajax kwalificeerde zich uiteindelijk voor de voorronde van de Champions League, en won de KNVB-beker door een doelpunt van Huntelaar in de blessuretijd. Huntelaar werd Talent van het Jaar, een prijs die door Johan Crujff werd uitgereikt, en won in juni onder coach Foppe de Haan het EK onder 21 jaar. In de finale tegen Oekraïne scoorde hij de eerste 2 doelpunten (de eindstand werd 3-0) en met 4 doelpunten was hij topscorer van het toernooi. In zijn periode bij Jong Oranje scoorde hij in totaal 18 goals in 23 wedstrijden en werd daarmee topscorer aller tijden. Het was niet verwonderlijk dat Marco van Basten onder grote druk had gestaan om hem te selecteren voor het WK in Duitsland. Hoewel hij Huntelaar in april 2006 op de voorlopige lijst van 33 spelers had geplaatst, was hij

toch afgefallen. Spitsen Dirk Kuyt, Ruud van Nistelrooy en Jan Vennegoor of Hesselink mochten wel mee. Tijdens de eerste wedstrijd na het WK, op 16 augustus, had hij zijn debuut in het Nederlands elftal gemaakt tegen Ierland op Lansdowne Road in Dublin. Toen had de vlag er bij Van Basten blijkbaar anders bijgehangen: 'Het zou zeer logisch zijn dat hij begint. En als hij speelt, vind ik hem op dit moment op die positie beter dan Dirk Kuyt.' Nederland had met 4-0 gewonnen, waarbij Huntelaar 2 assists had gegeven en 2 doelpunten had gemaakt. Hij was de eerste Oranjedebutant geworden, sinds Dick Nanninga in 1978 (tegen Tunesië), die 2 doelpunten scoorde. Alles lukte hem, hij zat echt in een flow. In die periode was de spits door het leven gegaan als 'het fenomeen'.

Huntelaar gooide de hengel nog eens een keer uit. De pers had het steeds maar over Van Nistelrooy. Van Nistelrooy was bezeten, hij wilde ten koste van alles mee naar Zuid-Afrika. Hij was drieëndertig en dit was zijn laatste kans op een WK. Daarom had hij begin 2010 een transfer geforceerd van Real Madrid naar HSV. Van Nistelrooy vond dat wel een mooie provincieclub, net als Heerenveen, PSV en Manchester United. Bovendien had de club een rijke traditie, met een glorieperiode eind jaren zeventig, begin jaren tachtig. De internationale glorieperiode was begonnen met de winst in het Europacup II-toernooi in 1977 (2-0 tegen Anderlecht in het Olympisch Stadion in Amsterdam). In 1977 was Kevin Keegan overgekomen van de Europese grootmacht in die tijd, Liverpool. In de drie seizoenen die hij bij HSV had gespeeld, had hij de club naar een hoger niveau geholpen. Hij was zelf tweemaal Europees Voetballer van het Jaar geworden en ongelooflijk populair in Duitsland. HSV was ook de enige club geweest die de hegemonie

van Engelse clubs in de Europacup 1 (de vroegere Champions League) in de periode 1977-1984 had kunnen doorbreken. HSV had de Cup met de grote oren in 1983 gewonnen door in de finale Juventus te verslaan. Felix Magath had in de zevende minuut toegeslagen met een verwoestend schot van afstand.

Van Nistelrooy was op 24 januari 2010 in de thuiswedstrijd van Real Madrid tegen Málaga hartstochtelijk uitgewuifd in het Estadio Santiago Bernabéu. Na drieënhalf jaar, twee landstitels en vierenzestig doelpunten in zesennegentig optredens voor Real, werd de geboren Ossenaar als een Madrileen beschouwd. Voor zijn komst had HSV vijfde in de Bundesliga gestaan, maar na de komst van de ontketende Rudi Reeperbahn had de club de Europa League in eigen stadion (tegen Liverpool) knap gewonnen. Oudere HSV-watchers discussiëren nu nog steeds over welke speler meer impact heeft gehad op de club: Keegan in drie jaar of Van Nistelrooy in anderhalf jaar.

Vergelijk dat eens met het seizoen van The Hunter. Hij was in augustus 2009 samen met bijna alle andere Nederlanders verkocht door Real Madrid. Hij had niet gekozen voor de door de club bedisselde transfer naar VfB Stuttgart, maar was later vertrokken naar AC Milan. In de eerste seizoenshelft was hij niet verder gekomen dan één gedenkwaardige wedstrijd, en wel als invaller in het uitduel tegen Catania, waarin hij in blessuretijd twee keer had gescoord. Net als Van Nistelrooy bij Real Madrid, was Huntelaar bij AC Milan met een hevige concurrentiestrijd om de spitsenplek geconfronteerd. Van Nistelrooy had met Higuain, Benzema en Raúl te maken gehad, Huntelaar had onder meer moeten afrekenen met Marco Borriello, Ronaldinho en de sluwe Pippo Inzaghi. Op advies van zijn ouders was hij bij AC Milan gebleven om rustig zijn kans af te wachten.